

Uchwała nr 12/XLII
Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP
z dnia 5 września 2023 r.
w sprawie wykładni § 47 Statutu ZHP
(skutki unieważnienia uchwał i decyzji)

Na podstawie § 73 ust. 3 Statutu ZHP Naczelny Sąd Harcerski ZHP uchwala, co następuje:

1. Do czasu stwierdzenia nieważności decyzji osoby kierującej podstawową jednostką organizacyjną ZHP albo uchwały lub decyzji władzy ZHP domniemywa się, że jest ona ważna i zgodna z prawem, Statutem ZHP, uchwałami lub decyzjami władz wyższego stopnia.
2. Uprawniona władza ZHP, stwierdzająca nieważność uchwały lub decyzji, o której mowa w pkt. 1, każdorazowo powinna określić datę wejścia w życie swojej uchwały lub decyzji stwierdzającej nieważność, ze wskazaniem na:
 - a) dzień jej publikacji lub
 - b) inny późniejszy wskazany przez siebie dzień,przy uwzględnieniu skutków działań podjętych w oparciu o uchwałę lub decyzję, której stwierdzono nieważność w okresie od jej podjęcia do dnia wejścia w życie uchwały lub decyzji stwierdzającej nieważność.
3. Uprawniona władza ZHP, stwierdzająca nieważność uchwały lub decyzji, o której mowa w pkt. 1, każdorazowo powinna przeanalizować jej skutki prawne i faktyczne w szczególności pod kątem ich odwracalności i określić w swojej uchwale lub decyzji w odniesieniu do tych skutków:
 - a) utrzymanie w mocy wszystkich lub określonych skutków uchwały lub decyzji,
 - b) unieważnienie skutków uchwały lub decyzji,
 - c) określenie warunków, które muszą zostać spełnione, aby wszystkie lub określone skutki uchwały lub decyzji zostały utrzymane w mocy.
4. W przypadku braku rozstrzygnięcia przez uprawnioną władzę co do ważności skutków, o których mowa w pkt. 3, pozostają one ważne, jeśli miały miejsce w okresie do dnia wejścia w życie uchwały lub decyzji stwierdzającej nieważność.
5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 6 września 2023 r.

Przewodniczący
Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP

(-) hm. Tomasz Rawski

Uzasadnienie

Każda decyzja osoby kierującej podstawową jednostką organizacyjną ZHP oraz uchwała lub decyzja władzy ZHP posiada przymiot legalności i ważności do czasu ewentualnego rozstrzygnięcia o uznaniu jej za nieważną, w trybie § 47 Statutu ZHP. To domniemanie wynika z zasady zaufania do legalności działań władz ZHP.

Władza ZHP, podejmująca na podstawie przepisów § 47 Statutu ZHP uchwałę lub decyzję o stwierdzeniu nieważności decyzji osoby kierującej podstawową jednostką organizacyjną ZHP albo uchwały lub decyzji władzy ZHP, powinna przeanalizować skutki prawne i faktyczne funkcjonowania w obiegu prawnym decyzji lub uchwały, której stwierdzono nieważność, pomiędzy datą jej wydania a datą stwierdzenia jej nieważności, w szczególności pod kątem odwracalności jej skutków. Zważywszy wszystkie okoliczności oraz skutki prawne i faktyczne uchwały lub decyzji stwierdzającej nieważność, uprawniona władza winna określić, z jaką datą przestaje obowiązywać uchwała lub decyzja, której stwierdza nieważność.

Każdorazowo do wyboru są 2 rozwiązania: uchwała lub decyzja dotycząca stwierdzenia nieważności może wejść w życie z datą publikacji lub może zostać wskazana data późniejsza – z uwagi na okoliczności oraz skutki prawne i faktyczne uchwały lub decyzji, której stwierdza się nieważność.

Uchwała lub decyzja stwierdzająca nieważność powinna także zawierać rozstrzygnięcie w zakresie uznania za ważne lub nieważne (pozostawione w mocy lub unieważnione) skutków uchwały lub decyzji, której stwierdzono nieważność. W szczególności, jeśli skutki unieważnionej uchwały lub decyzji okażą się nieodwracalne, uprawniona władza powinna rozstrzygnąć o pozostawieniu ich w mocy lub – opóźniając wejście w życie uchwały lub decyzji własnej – wyznaczyć okres przejściowy tak, aby umożliwić doprowadzenie skutków uchwały lub decyzji, której stwierdzono nieważność, do zgodności z prawem, Statutem ZHP i uchwałami lub decyzjami władz wyższego stopnia.

Rozstrzygnięcie o pozostawieniu w mocy skutków decyzji lub uchwały, której stwierdzono nieważność, w przypadku braku szczegółowych rozstrzygnięć wskazanych w niniejszej uchwale, wynika z konieczności uniknięcia chaosu prawnego w przypadku braku właściwego przeanalizowania skutków lub nieprawidłowej redakcji uchwały lub decyzji, stwierdzającej nieważność.

Uchwała została podjęta zgodnie z § 56 ust. 1 Regulaminu Sądów Harcerskich, na wniosek Przewodniczącego ZHP.